

Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut
831 40 Östersund

Uppdrag att utvärdera uppföljningssystemet för den nationella folkhälsopolitiken

---

Regeringens beslut

Statskontoret ges i uppdrag att genomföra en utvärdering av uppföljningssystemet för den nationella folkhälsopolitiken. Om behov finns ska Statskontoret också föreslå förändringar i syfte att göra systemet mer ändamålsenligt och effektivt. Jämförelser med uppföljningssystem inom andra tvärsektoriella områden ska, i relevanta delar, göras.

Statskontoret ska i uppdraget:

- analysera om det nationella uppföljningssystemet för folkhälsopolitiken är ändamålsenligt för att följa upp utvecklingen gentemot det övergripande nationella målet för folkhälsoarbetet,
- kartlägga i vilken mån och på vilket sätt resultaten från uppföljningen av den nationella folkhälsopolitiken används av olika aktörer och vilket mervärde det ger för aktörerna,
- kartlägga i vilken mån arbetet med att rapportera in indikatorer för utvecklingen av folkhälsans bestämningsfaktorer påverkar berörda myndigheters arbete med folkhälsofrågor, samt
- föreslå vilken omfattning uppföljningen bör ha i framtiden vad gäller att följa utvecklingen även på lokal och regional nivå.

Statskontoret ska i sin utvärdering ta hänsyn till eventuella organisationsförändringar som påverkar uppföljningssystemet. Statskontoret ska också beakta arbetet med att ta fram ett nytt uppföljnings- och utvärderingssystem för regeringens samlade strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken. Statskontoret ska i övrigt inhämta information från berörda myndigheter.

Statens folkhälsoinstitut ska bistå med de uppgifter som behövs för att Statskontoret ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 22 mars 2013. Redovisningen ska hänvisa till det diarie-nummer som detta beslut har.

Ärendet

Våren 2003 antog riksdagen propositionen Mål för folkhälsan (prop. 2002/03:35) som bland annat innehöll ett övergripande nationellt mål för folkhälsoarbetet. Det övergripande målet följs sedan dess upp i en struktur med elva målområden:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barns och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

De elva målområdena grupperar hälsans bestämningsfaktorer, dvs. de faktorer i människors livsvillkor och vanor som har störst betydelse för folkhälsan. Bestämningsfaktorerna inom varje område har valts för att det inom dessa områden finns vetenskapligt underlag som visar att avsaknaden av insatser från samhällets sida kan leda till ohälsa.

För målområde 11. Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel har regeringen inom ramen för den samlade strategin för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (prop. 2010/11:47) beslutat om ett samordnat uppföljningssystem inom ANDT-området. Ett omfattande arbete med att ta fram och utveckla indikatorer inom ANDT-området pågår.

Regeringens resultatstyrning har under senare år förändrats, vilket bland annat har inneburit att verksamhetsstrukturen, och därmed uppdelningen i politikområden och verksamhetsområden, har avskaffats. Regeringens mål är att få till stånd en strategisk och flexibel styrning av myndigheter och verksamheter genom att i högre grad utgå från myndigheternas instruktionsenliga uppgifter. Mål och återrapporteringskrav ska i första hand ta fasta på myndigheternas prestationer. Den förändrade styrningen påverkar förutsättningarna för det nationella uppföljningssystemet för folkhälsopolitiken.

I propositionen En förnyad folkhälsopolitik (prop. 2007/08:110) aviserades att möjligheterna till en effektiv utvärdering av insatser utifrån

gällande mål- och uppföljningsstruktur noga skulle följas upp. Vid behov skulle regeringen återkomma med förslag till ändringar i denna struktur.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Patrik Nylander

Likalydande till
Statskontoret

Kopia till

Finansdepartementet - Budgetavdelningen
Socialutskottet
Riksrevisionen

u.h.

Anders Ekholm, S/VS-A
Karin Hjelmer, S/FST
Oskar Thorslund, S/SFÖ